

אמרי קודש של ב"ק מרז אדמו"ר שליט"א רעוא דרעוין פרשת תרומה תש"פ לפ"ק

ודברתי אתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים אשר על ארון העדת את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל. ופירש"י הק', וז"ל: משה היה נכנס למשכן, וכיון שבא בתוך הפתח, קול יורד מן השמים לבין הכרובים, ומשם יוצא ונשמע למשה באהל מועד, עכ"ל. ודבר זה צריך ביאור, למה דיבר השי"ת עם משה רבינו מבין שני הכרובים דייקא.

ויש לומר בהקדם דברי אא"ז הרה"ק הנועם אלימלך מליזענסק זי"ע (נועם אלימלך פ' תרומה ד"ה ועשית את הקרשים למשכן), לפרש מה דאיתא בברייתא דרבי ישמעאל, בשלש עשרה מדות התורה נדרשת, וזל"ק: רוצה לומר עיקר התורה היא נדרשת כשאדם מחזיק בשלש עשרה מדות, מה הוא רחום כו' וכן כולם, ואז תורתו שלומד נדרשת בכל עולמות, עכדה"ק. העולה מדבריו הקדושים, שרק על ידי מדות טובות שייך ללמוד תורה.

וכעין זה ראיתי בספר ארשת שפתי של הגה"צ אב"ד ד'זיבוי זצ"ל (פרקי אבות על המשנה כל ישראל וכו' אות לד), שמביא בשם הספר משיב טעם (פ' ואלת הצרכה), לפרש הכתוב (דצריס לג, ד) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, וזה לשונו: דרשו ז"ל (צרכות מו.) אל תקרי מורשה אלא מאורסה, דהנה הדרך שהחתן והכלה קודם הנישואין הם מכבדים זה את זה, ומדברים בדרך

ועשית כפורת זהב מהור וגו' ועשית שנים כרובים זהב וגו' משני קצות הכפורת וגו' והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה וגו' ופניהם איש אל אחיו וגו' ונתת את הכפורת על הארון מלמעלה ואל הארון תתן את העדות אשר אתן אליך וגו' (כה, יזכא). ופירש"י הק' בד"ה ואל הארון תתן את העדת, וז"ל: לא ידעתי למה נכפל, שהרי כבר נאמר (כה, טז) ונתת אל הארון את העדות, ויש לומר שבא ללמד, שבעודו ארון לבדו בלא כפורת, יתן תחלה העדות לתוכו, ואחר כך יתן את הכפורת עליו, וכן מצינו כשהקים את המשכן, נאמר ויתן את העדות אל הארון (שמות מ, ט), ואחר כך ויתן את הכפורת על הארון מלמעלה, עכ"ל.

והקשה האור החיים הקדוש עליו, וזל"ק: רש"י ז"ל יישב, שירצה לומר שיתן תחלה העדות ואחר כך יתן הכפורת עליו, עד כאן. משמע מדבריו, שהיה מקום לטעות שיתן העדות על הארון, ואין דעתי נוחה לומר שיש מקום לטעות בזה, ומה גם שאין מקום שם, כי הוא מקום הכרובים. ועוד, היה לו לומר בפסוק ראשון במקום תיבת אל, תוך, ולא היה צריך לכתוב פעם ב' ואל הארון, עכלה"ק.

עוד יש לבאר, מה הכוונה בזה שהיו הכרובים פניהם איש אל אחיו דווקא. וכן יש לבאר מה שנאמר (שמות כה, כג) ונועדתי לך שם

לעם ישראל את התורה, דווקא מבין שני הכרובים שבאין לרמוז על מדות טובות, כי רק על ידי שמתנהגים אחד עם השני במדות טובות, שייך ללמוד את התורה הקדושה כראוי.

והנה חז"ל אמרו במסכת בבא בתרא (פ"ט.), שפני הכרובים, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, הם הופכין פניהם זה לזה, דוגמת חבת זכר ונקבה האוהבים זה לזה, וזהו סימן שהקב"ה אוהב את ישראל. ומתחלה כך נעשו פנים אל פנים, כדי שתשרה שכינה בישראל, וישראל יעשו רצונו של מקום. וכשאינן עושים רצונו של מקום, הופכין הכרובים פניהם לבית על ידי גס. ואמרו חז"ל (יומא נד:) אמר ריש לקיש, בשעה שנכנסו נכרים להיכל, ראו כרובים המעורין זה בזה, ע"ש. וצריך ביאור, שהרי בזמן שהוא לא היו בני ישראל עושים רצונו של מקום, ולמה היו הכרובים מעורין זה בזה, שהוא התגלות אהבה שאין כמוהו.

ועל פי דברי הבעל הטורים שהכרובים באין להראות על מדות טובות, אפשר לומר שהכוונה של עושים רצונו הוא שמתנהגים אחד עם השני כאחים, וזהו רצון אבינו שבשמים, מה הוא רחום אף אתה רחום וכו', ואז פניהם איש אל אחיו, אבל כשנפגם ענין זה אצל בני ישראל, נתהפכו הכרובים ופניהם איש אל הקיר, להראות שכלל ישראל אינם מתנהגים כאחים.

והנה יש שם בגמ' שני גרסאות אחד שמירי בבית הראשון והשני שמירי בבית השני, והנה אם מיירי בבית הראשון הלא לא היה אצלם שנאת חנם, וא"כ אפשר לומר שאע"פ שחטאו בג' עבירות חמורות ע"ז גילוי עריות ושפיכות דמים, כיון שהיו באהבה ואחזה והתנהגו עם

נאה, ונותנים מתנות זה לזה, לפי שמתירא החתן אם לא יכבדה כראוי הואיל ועוד לא היה חופה וקידושין, קל הדבר שיתבטלו האירוסין, אבל לאחר הנשואין יכול הדבר להשתנות, ופעמים יריבו ויתקוטטו זה עם זה.

והנה דרשו ז"ל (סגיגה טו.) על הכתוב (איזנ נט, י) לא יערכנה זהב וזכוכית, אלו דברי תורה שקשה לקנותן כזהב ונוח לאבדן ככלי זכוכית, שעל ידי שמניח ספר תורה ויוצא משכח תלמודו, וכמו שאמרו (שנא יד.) כל האוחז ספר תורה ערום, היינו בלא מדות טובות, נקבר ערום מאותה מצוה, כי אי אפשר לזכות לכתרה של תורה כשאין לו מדות טובות. וזהו שאמר הכתוב תורה צוה לנו משה מורשה, שהתורה ירושה היא לנו כי לא תשכח מפי זרעו, וכל זה בתנאי אם הוא מאורס לה כמו כלה, שנוהר בכבודה וידע שקל לאבדה ככלי זכוכית, עכ"ד.

ועל פי זה יש לפרש שהיה קשה לרש"י איך אפשר להניח את הלוחות בתוך הארון, איך יהיו הכרובים על הלוחות, והרי התורה הקדושה היא חשובה ביותר ואין זה כבוד להניח הכרובים מעליה. אלא שבאמת ענין הכרובים הוא כמו שביאר הבעל הטורים, וז"ל: (ד"ה שניס כרוזיס), ופניהם איש אל אחיו, כמו שני חברים שנושאים ונותנים בדברי תורה, עכ"ל. שהכרובים באין לרמוז על מדות טובות איך יהודי מתנהג עם חברו, שצריך לילך בדרכי ה' מה הוא רחום אף אתה רחום וכו', ולכן מניחין הכרובים על הלוחות שהרי דרך ארץ קדמה לתורה, ורק על ידי שלוש עשרה מדות התורה נדרשת.

ועל פי האמור שפיר מבואר למה יצא הקול אל משה רבינו מבין שני הכרובים, כדי ללמד

איש אל אחיו, כי מדותיהם של ישראל אפילו אם הם לא טובים, טובים הם יותר ממדותיהם של העכו"ם.

יעזזר השי"ת בזכות שנלמוד תורה עם מדות טובות, באופן של דרך ארץ קדמה לתורה, נזכה להתחדשות של כלי המשכן הכתובים בפרשתינו, וישתמשו בהם בפועל ממש בבית המקדש השלישי, כביאת גואל צדק, במהרה בימינו, אמן.

מדות טובות, היו הכרובים מעורין זה בזה. ואם כגירסא שזה היה בבית שני יש לבאר בשני אופנים, או שהיה נס שהיו הכרובים פניהם איש אל אחיו, כדי שלא לבייש את בני ישראל לפני העכו"ם, או שאע"פ שהיה שנאת חנם אצל בני ישראל, בכל זאת כלפי המדות של הגוים הוא נקרא מדות טובות, כי הגוי הטוב ביותר, גרוע יותר מן היהודי הנמצא בשפל המצב. ועל כן כשנכנסו הנכרים להיכל ראו פניהם של הכרובים

יו"ל ע"י בית המדרש צבי לצדיק בלאזוב

ע"ש כ"ק רבוה"ק זצוקללה"ה זי"ע • בנשיאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

5202-12th Ave. Brooklyn, NY 11219